

Kaaosteoriaa

Tähän mennessä tutkittu pääasiassa integroituvia systeemejä.

- Liikkeyhtälön ratkaisun voi esittää suljetussa muodossa
- Esim. keskeisliike (2 kpl:een ongelma)

$$t - t_0 = \sqrt{\frac{m}{2}} \int_{r_0}^r \frac{dr}{\sqrt{E - U(r) - l^2/2mr^2}},$$

hyrräliike

$$t - t_0 = - \int_{u_0}^u \frac{du}{\sqrt{2I_1^0(1-u^2)(E - \frac{L_3^2}{2I_3} - mghu) - (L_{x_3} - L_3u)^2}},$$

- Integroituvuus ei siis tarkoita sitä, että ratkaisun voi esittää eksplisiittisesti alkeisfunktioiden avulla!

Törmäsimme myös muutama ei-integroituvaan systeemiin

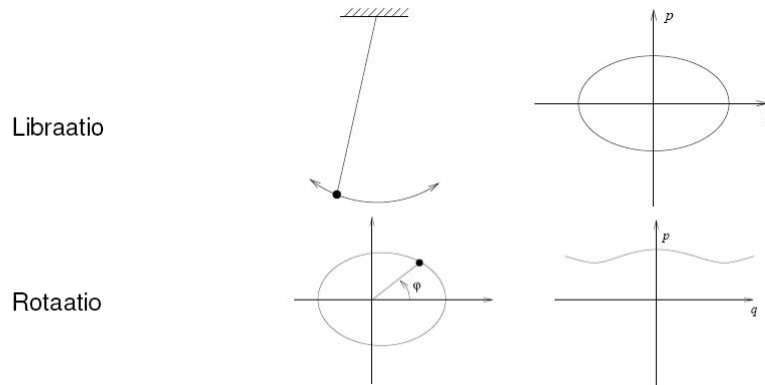
- 3 (tai useamman) kpl:een ongelma
- epälineaariset oskillaattorit, esim. van der Pol
- planeettaliikkeen häiriöt ↔ kanoninen häiriöteoria

Kaoottiset systeemit

- deterministisiä, mutta herkkiä alkuarvoille ("perhosefekti")
- epälineaariset 1. kl. yhtälöt, 3 tai useampia muuttujia

KAAOS EI OLE SAMA ASIA KUIN STOKASTISUUS TAI SATUNNAISUUS!

Kertausta: Periodinen liike

Hamilton-Jacobi: $P_i = \alpha_i$ integroimisvakioita. Merk. $\alpha = \{\alpha_i\}$
 → vaikutusmuuttujat (action variables) $J_i = J_i(\alpha)$, $J = \{J_i\}$

Määr:

$$J_i = \oint p_i dq_i \quad \forall i = 1, \dots, n$$

$$\begin{cases} J_i = \oint p_i dq_i & \text{liikevakioita} \\ w_i = \nu_i t + \beta_i \end{cases}$$

Ol. $H = H(q, p)$ $q \equiv \{q\}$ ja $p \equiv \{p\}$ rajoitettuja.

Tehdään kanoninen muunnos $(q, p) \rightarrow (Q, P)$ s.e. $K = K(P)$ (Q :t syklisiä)

$$\Rightarrow \begin{aligned} P\text{:t liikevakioita ja} & \quad Q_i = w_i(t) = \omega_i t + \beta_i \\ & \quad P_i = \alpha_i \end{aligned}$$

Muunnoksen generoi siis $W(q; \alpha)$, jolle $H(q, \frac{\partial W}{\partial q}) = \alpha_1$

Jos tällainen kanoninen muunnos on olemassa, systeemi on integroitava

Tiedetään: $\exists$ harmoniselle oskillaattorille

Kääntäen: Jos kyseiset muuttujat olemassa, systeemi voidaan muuntaa joukoksi harmonisia oskillaattoreita

Kaksiulotteinen tapaus

$$H = \underbrace{\frac{p_1^2}{2m_1} + \frac{1}{2}m_1\omega_1^2q_1^2}_{= H_1} + \underbrace{\frac{p_2^2}{2m_2} + \frac{1}{2}m_2\omega_2^2q_2^2}_{= H_2}$$

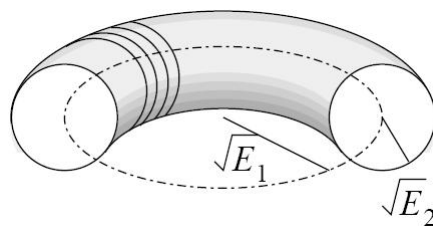
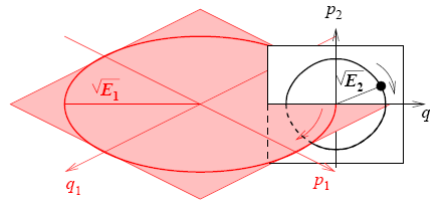
eli H kuvaa kahta kytkeytymätöntä harmonista oskillaattoria

$$H_1 = \frac{J_1\omega_1}{2\pi} = E_1; \quad H_2 = \frac{J_2\omega_2}{2\pi} = E_2$$

Skaalataan muuttujat sopivasti $p_i \rightarrow p'_i/\sqrt{2m_i}; q_i \rightarrow q'_i\sqrt{m_i\omega_i^2/2}$

$$\Rightarrow E_i = p_i'^2 + q_i'^2$$

4D faasiavaruus,
rata visualisoitavissa
2D toruksen pinnalla.

Jos $\omega_2/\omega_1 \in \mathbb{Q}$,
rata sulkeutuu

jos $(\omega_2/\omega_1)^{\pm 1} \in \mathbb{N}$
se sulkeutuu jo yhden
kierroksen jälkeen.

Jos $\omega_2/\omega_1 \notin \mathbb{Q}$, niin rata ei sulkeudu ja sanotaan, että taajuudet
ovat **yhteismitattomat**.

Tällöin liike täyttää lopulta koko toruksen pinnan

KAM-teoreema

Kolmogorov-Arnold-Moser

Integroitumaton systeemi $\rightarrow$ kanoninen häiröteoria.

Esim. planeettakunta:
$$\Delta H = - \sum_i \frac{GM_i m}{|\mathbf{r} - \mathbf{R}_i|}$$

Onko ennuste luotettava?

Oletetaan:

- rajoitettu liike, H_0 integroituva
- pieni ΔH muuttaa $H = H_0 + \Delta H$:n integroitumattomaksi
- H_0 :n taajuuudet yhteismitattomat (kvasiperiodinen liike)

Väite: Liike pysyy rajoitettuna n -ulotteiselle torukselle lukuunottamatta pientä joukkoa alkuehtoja, joilla liike vaelttaa $2n - 1$ ulotteisella energiapinnalla.

Todistus: Vaikea. $\square$

{	faasiavaruus	$2n$ -ulotteinen
	torus	n -ulotteinen
	E -pinta	$2n - 1$ -ulotteinen

Siis pieni häiriö ei muuta kvasiperiodista liikettä paljon, kunhan häiriötön rata on tiheä n -toruksen pinnalla

Jos KAM-teoreeman oletukset eivät ole voimassa, on kaaos mahdollinen

Kaoottinen liike

Kaoottisen liikkeen ominaisuuksia:

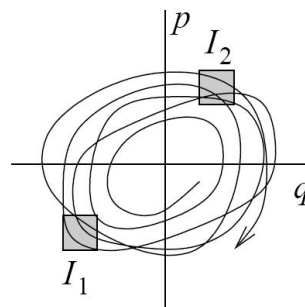
Sekoittuminen:
rata käy $I_1 \in I$
 $\Rightarrow$ rata käy $I_2 \in I$

Kvasiperiodisuus:
toistuvasti $\in I_i$,
ei ominaistaajuutta

Tiheys:
käy mieliv. lähellä
kaikkia pisteitä

Herkkyys alkuarvoille:

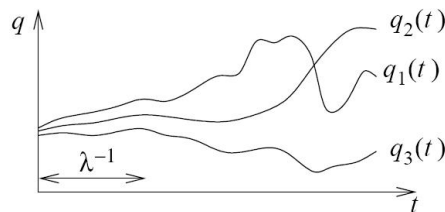
esim. parabolinen ($E = 0$) Keplerin rata + ΔH
 $\rightarrow$ suljettu ellipsi ($E < 0$) tai avoin hyperbeli ($E > 0$)

Ljapunovin eksponentit

Kaoottisessa liikkeessä radat erkanevat toisistaan eksponentiaalisesti

$$S(t) = \|(p, q)_1(t) - (p, q)_2(t)\| \sim S_0 e^{\lambda t}$$

Poikkeaman aikaskaala $\tau = 1/|\lambda|$

$\lambda > 0$: kaaos

$\lambda < 0$: liike kohti attraktoria

$\lambda > 0$:

$\Delta t \ll 1/\lambda \Rightarrow$ ennustettavuus hyvä

$\Delta t \gg 1/\lambda \Rightarrow$ ei ennustettavissa (perhosefekti)

Planeettakunnan stabiilisuudesta

Häiriöt epälineaarisia ja rikkovat keskeisliikkeen symmetrian

$\rightarrow$ systeemi ei integroidu

Häiriöt pieniä?

$$\Delta H = - \sum_i \frac{GM_i m}{|\mathbf{r} - \mathbf{R}_i|}$$

Yleensä kyllä, $\Delta H/H_0 = \mathcal{O}(M_i/M_\odot)$, mutta

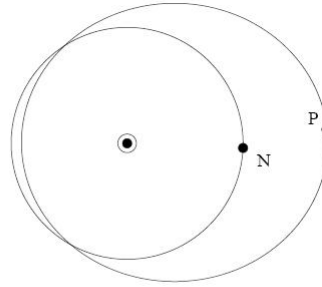
- H_0 :n resonanssit $\uparrow$ KAM
    - Venuksen ja Merkuriuksen pyöriminen
    - Kuun pyöriminen
    - Trojalaiset asteroidit
  - Häiriöt suuria, jos $|\mathbf{r} - \mathbf{R}_i| \sim M_i r / M_\odot$
- $\Rightarrow$ Jättiläisplaneetat sirottavat komeettoja ja asteroideja
- Systeemi selvästi kokonaisuutena kaoottinen:
    - koostuu suuresta määrästä kappaleita erilaisilla radoilla
    - hyvin eksentriset radat erittäin herkkiä alkuarvoille
    - resonanssit voimistavat häiriöiden vaikutusta

Esim. Merkurius saattaa karata tai törmätä Venukseen

$$\tau \sim 3.5 \text{ Ga} \Rightarrow \lambda \sim 3 \cdot 10^{-10} \text{ a}^{-1}$$

Efekti on niin pieni, että se ei vielä edes näy

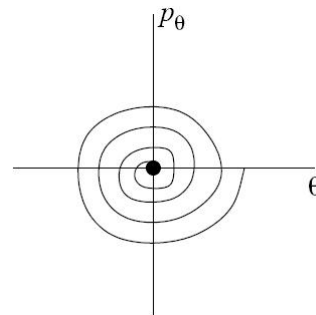
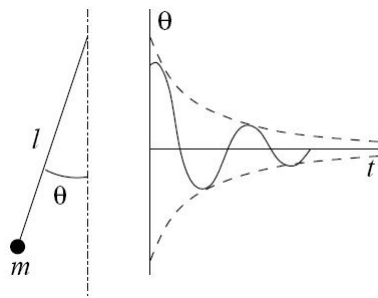
Huom. H_0 :n resonanssi voi olla myös rataa **stabiloiva** tekijä: esim. Pluto ja Neptunus

$$H_0 = \sum_{j=N,P} \left(\frac{p_{r,j}^2}{2m_j} + \frac{p_{\varphi,j}^2}{2m_j r_j^2} - \frac{k}{r_j} \right); \quad \Delta H = -\frac{k}{|r_N - r_P|}$$

Attraktorit

Esim. vaimennettu heiluri $\rightarrow$ kiintopiste

Attraktorin dimensio $\begin{cases} d = 0 & \text{kiintopiste} \\ d = 1 & \text{rajasykli} \\ d = 2 & \text{torus} \end{cases}$ jne.

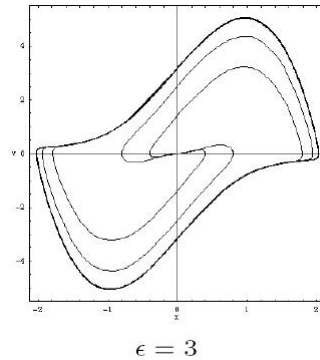
Esim. Van der Polin oskillaattori

$$\ddot{x} - \epsilon(1 - x^2)\dot{x} + x = F \cos \omega_D t$$

- Jos $F = 0 \approx \epsilon \rightarrow$
rajasykli ellipsi
- Jos $F = 0, \epsilon \neq 0 \rightarrow$
rajasykli deformoituu
- rata ei erkane kauas
rajasyklistä

Jos $F \neq 0$
niin pienellä joukolla kontrolliparametrin
arvoja kyseessä on outu attraktori

Oudoille attraktoreille: $d \notin \mathbb{N}$, fraktaalit, kaottinen liike

Fraktaalit

Fraktaalit ovat siis matemaattisia otuksia joiden dimensio ei ole kokonaisluku.

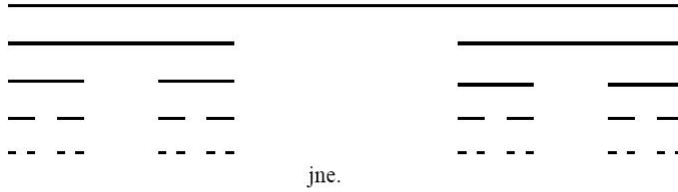
Aloitetaan euklidisen dimension määrittämisestä

Esim. Jana (pituus a_0): jaetaan yhtä pitkiin pätkiin a
Neliö (sivu a_0): jaetaan yhtäsuuriin palasiin, sivu a
Kuuio (särmä a_0): jaetaan yhtäsuuriin koppeihin, särmä a
jne.

$$\text{Osien lukumäärä } N(a) = \left(\frac{a_0}{a}\right)^d \Rightarrow$$

$$d = \frac{\ln N(a)}{\ln(a_0/a)}; \quad d \in \mathbb{N}, \quad d = d_E$$

Cantorin joukko: poistetaan janasta aina keskimäinen kolmannes

Dimensio: $\begin{cases} \text{jana} & d = 1 \\ \text{piste} & d = 0 \end{cases} ?$ Jokainen pätkä on jana, jolle $d_E = 1$

Sovelletaan edellä ollutta dimension etsimistä Cantorin joukkoon

$$a_n = a_0/3^n; \quad N(a_n) = 2^n$$

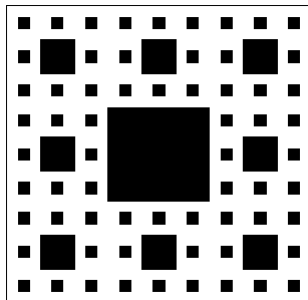
$$\Rightarrow d_F = \frac{\ln N(a_n)}{\ln a_0/a_n} = \frac{n \ln 2}{n \ln 3} = \frac{\ln 2}{\ln 3} \approx 0.6309 \quad \text{Hausdorffin dimensio, tai fraktaalidimensio}$$

Topologisesti Cantorin joukko koostuu lopulta irrallisista pisteistä, joten sen topologinen dimensio on $d_T = 0$

$$d_T < d_F < d_E$$

Sierpinskiin matto:

Jaetaan neliö yhdeksään neliöön ja poistetaan keskimäinen, jne.

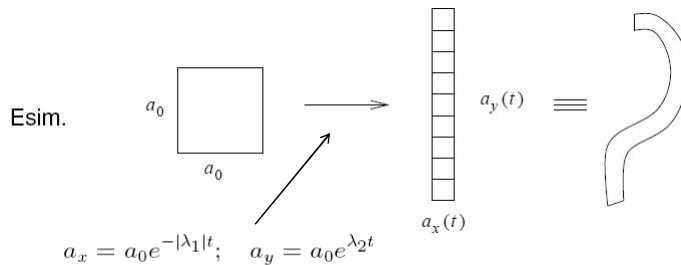

$$a_n = \frac{a_0}{3^n}; \quad N_n = 8^n \Rightarrow$$

$$d_F = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln 8^n}{\ln 3^n} = \frac{\ln 8}{\ln 3} \approx 1.8928$$

$$\text{Jälleen } d_T < d_F < d_E$$

Oudon attraktorin fraktaalidimensio

$$a_x = a_0 e^{-|\lambda_1|t}; \quad a_y = a_0 e^{\lambda_2 t}$$

Ol. $A = a_x a_y = A_0 e^{(\lambda_2 - |\lambda_1|)t}$ pienenee ajan myötä (systemi dissipatiivinen)

$$\Rightarrow |\lambda_1| > \lambda_2$$

Val. $a(t) = a_x(t) \Rightarrow N(t) = A/a^2 = e^{(\lambda_2 + |\lambda_1|)t}$

$$d_F = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{\ln N}{\ln(a_0/a)} = \frac{\lambda_2 + |\lambda_1|}{|\lambda_1|} = 1 + \frac{\lambda_2}{|\lambda_1|}$$

$$1 < d_F < 2$$

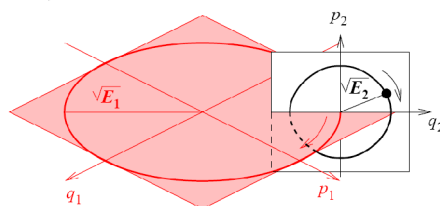
Poincarén kuvaukset

Ol. $n = 2$.

Jos systemi integroitava, on liike toruksen pinnalla.

$$E_1 = p_1^2 + q_1^2$$

$$E_2 = p_2^2 + q_2^2$$

Jos oskillaattorit kytketty (esim. termillä $q_1^2 q_2$), liike ei pysy toruksella

Kaoottisen liikkeen visualisointi 4-ulotteisessa faasiavaruudessa hankalaa

- E -pinta 3-ulotteinen!

$\Rightarrow$ otetaan 2D leikkauksia E -pinnasta: Poincarén leikkaus

Yleensä val. (q_1, p_1) - tai (q_2, p_2) -taso.

Lisäksi pitää määrätä ne pisteet, joissa rata kulkee leikkauksen läpi.

Tällainen kuvaus $\mathbb{R}^4 \mapsto \mathbb{R}^2$ on nimeltään Poincarén kuvaus.

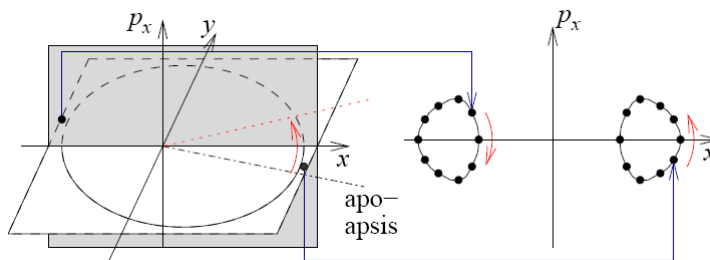
Esim. prekessoiva ellipsi

Keplerin liike + pieni häiriö $\Rightarrow$ rata prekessoiva ellipsi xy -tasossa

$$E = T + U = \frac{1}{2}m\dot{x}^2 + \frac{1}{2}m\dot{y}^2 - \frac{k}{\sqrt{x^2 + y^2}}$$

$$= \frac{p_x^2}{2m} + \frac{p_y^2}{2m} - \frac{k}{\sqrt{x^2 + y^2}}$$

Val. Poincarén leikkaukseksi (p_x, x) -taso ja kuvaus siten, että tasoon merkitään piste aina, kun hiukkanen ohittaa x -akselin ($y = 0$)

Hénonin – Heilesin Hamiltonin funktio

Probleema: Tähtien liike galaksin keskuksen ympäri

n valtava, $U(r, \theta, \varphi)$ hankala!

H&H: tasoliike, malli H :

$$H = \frac{p_x^2}{2m} + \frac{p_y^2}{2m} + \frac{k}{2}(x^2 + y^2) + \underbrace{\lambda(x^2y - \frac{1}{3}y^3)}_{= \Delta H}$$

$\rightarrow$ napakoordinaatit (r, θ)

$$H = \frac{p_r^2}{2m} + \frac{p_\theta^2}{2mr^2} + \underbrace{\frac{1}{2}kr^2 + \frac{1}{3}\lambda r^3 \sin 3\theta}_{= U(r, \theta)}$$

Skaalataan massa, aika ja pituus s.e. $m = k = \lambda = 1$

$$E = \frac{1}{2}\dot{x}^2 + \frac{1}{2}\dot{y}^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}y^2 + x^2y - \frac{1}{3}y^3$$

$$E = \frac{1}{2}\dot{x}^2 + \frac{1}{2}\dot{y}^2 + \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}y^2 + x^2y - \frac{1}{3}y^3$$

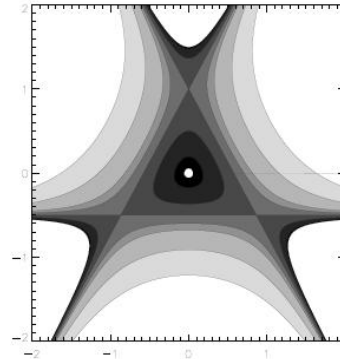
$$\stackrel{\text{LY/HY}}{\Rightarrow} \begin{cases} \ddot{x} = -x - 2xy \\ \ddot{y} = -y - x^2 + y^2 \end{cases}$$

$$U(r, \theta) = \frac{1}{2}r^2 + \frac{1}{3}r^3 \sin 3\theta$$

Annetulle $U(r, \theta) = E$:

r minimissä, kun $\sin 3\theta = 1$

r maksimissa, kun $\sin 3\theta = -1$

$E \leq \frac{1}{6} \Rightarrow$ tähdet potentiaaliukuopassa, $E > \frac{1}{6} \Rightarrow$ tähdet karkaavat

Ol. kokonaisenergia $E = \frac{1}{2}\dot{x}^2 + \frac{1}{2}\dot{y}^2 + U(x, y) < \frac{1}{6}$ (suljetut radat)

Koska potentiaali on tarkastelualueessa aina positiivinen, on

$$\begin{cases} T = \frac{1}{2}\dot{x}^2 + \frac{1}{2}\dot{y}^2 \leq \frac{1}{6} & \Rightarrow (\dot{x}, \dot{y}) \text{ ympyrän sisällä} \\ U = \frac{1}{2}x^2 + \frac{1}{2}y^2 + x^2y - \frac{1}{3}y^3 \leq \frac{1}{6} & \Rightarrow (x, y) \text{ rajakäyrän sisällä} \end{cases}$$

Liike siis rajoittuu äärelliseen alueeseen 4-ulott. faasiavaruudessa.

Tarkastellaan Poincarén leikkausta $(y, \dot{y})$ -tasossa pitkin x -akselia:

käytettävissä olevan alueen rajakäyrä ($x = 0, \dot{x} = 0$)

$$\frac{1}{2}\dot{y}^2 + \frac{1}{2}y^2 - \frac{1}{3}y^3 = E$$

Val. esim. $E = \frac{1}{12}$ ja $y_1 = 0,02, \dot{y}_1 = -0,08$ (Hénon & Heiles)

Olkoon alkupiste Poincarén leikkauksessa ($x_1 = 0$), jolloin

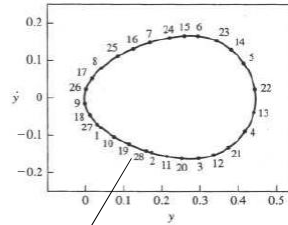
$$\dot{x}_1 = \sqrt{2E - \dot{y}_1^2 - y_1^2 + \frac{2}{3}y_1^3}$$

Integroidaan radan yhtälöt, kunnes

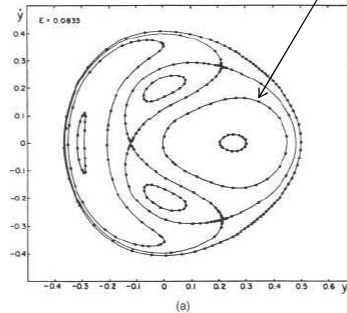
$x = 0 \rightarrow (y_2, \dot{y}_2)$ ja $\dot{x}_2$

Uusi kierros $\rightarrow (y_3, \dot{y}_3)$ ja $\dot{x}_3$, jne.

Rajasykli ($d = 1$) liike säännöllistä

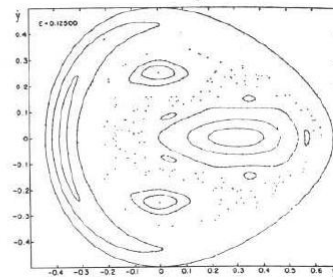
$$E = \frac{1}{12}$$

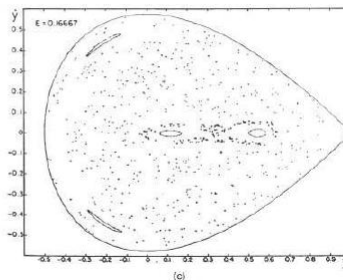
- Neljä elliptistä kp:ttä
- Kolme hyperbolista pistettä
- Rajakäyrät

- Uusia elliptisiä kp:itä
  - Kaottinen alue
- Elliptisten alueiden reunakäyrät leviävät oudoiksi attraktoreiksi

$$E = \frac{1}{8}$$

$$E = \frac{1}{6}$$

- Säännöllisen liikkeen alua kutistunut (lähes mitättömäksi)
- Kaaos vallitsee!

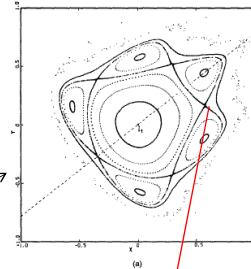
Esim. Kvadraattinen kuvaus

$$\begin{cases} x_{n+1} = x_n \cos \alpha - y_n \sin \alpha \\ \quad + x_n^2 \sin \alpha \\ y_{n+1} = x_n \sin \alpha + y_n \cos \alpha \\ \quad - x_n^2 \sin \alpha \end{cases}$$

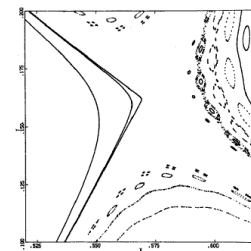
missä $-1 < x, y < 1$
ja α on ns.
kontrolliparametri.

Val. $\cos \alpha = 0.4$ ja
plotataan peräkkäisiä
pisteitä xy -tasoon.

Kaottisen systeemin
tärkeä ominaisuus,
itsesimilaarisuus:
elliptisiä pisteitä yhä
pienemmissä skaaloissa.

suurennos

Minimivaatimus kaottisuudelle 1. kl:n liikeyhtälöissä:

- epälineaarisuus
- vähintään kolmen muuttujan autonominen systeemi
- kytkentä

Esim. 1. Hénon & Heiles:

4 riippuvaa + 1 riippumaton (t) muuttuja.

$$\begin{cases} \dot{x} = v_x; & \dot{y} = v_y \\ \dot{v}_x = -x - 2xy; & \dot{v}_y = -y - x^2 + y^2 \end{cases}$$

Esim. 2: vaimennettu pakotettu oskillaattori:

$$\ddot{\theta} + \frac{1}{q}\dot{\theta} + \sin \theta = g \cos(\omega_D t)$$

missä q^{-1} vaimennuskerroin ja g pakkovoiman amplitudi dimensiotomissa yksiköissä. $\Rightarrow$

$$\begin{cases} \dot{\varphi} = \omega_D \\ \dot{\theta} = \omega \\ \dot{\omega} = -q^{-1}\omega - \sin \theta + g \cos \varphi \end{cases}$$

φ pakkovoiman vaihe

3 muuttujan epälineaarinen autonominen systeemi

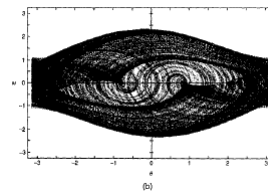
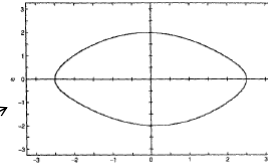
Vaimennettu pakotettu oskillaattori

$$\begin{cases} \dot{\varphi} = \omega_D & \varphi \text{ pakkovoiman vaihe} \\ \dot{\theta} = \omega \\ \dot{\omega} = -q^{-1}\omega - \sin \theta + g \cos \varphi \end{cases}$$

Val. $q = 2$; tutkitaan tilannetta g :n funktiona (g kontrolliparametri)

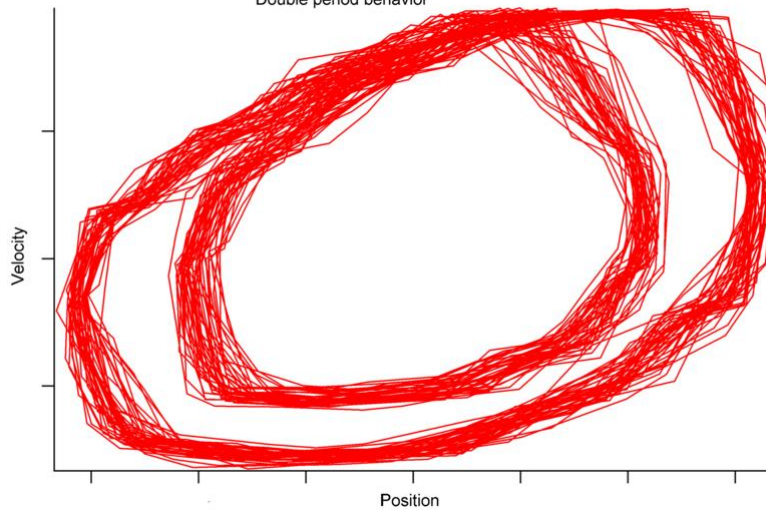
Poincarén leikkaus $\theta\omega$ -tasoon.
(mukana kaikki radan pisteet)

$$g = \begin{cases} 0.9 & \text{säännöllinen liike} \\ 1.15 & \text{kaoottinen liike} \end{cases}$$

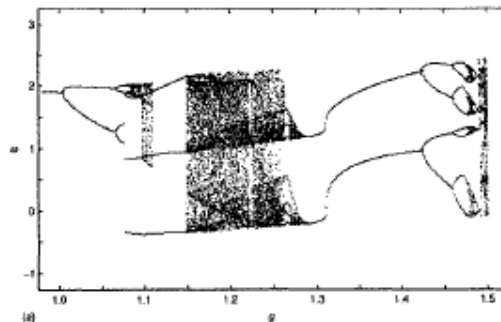
Ensin liikkeellä on kaksi "periodia"

Double period behavior

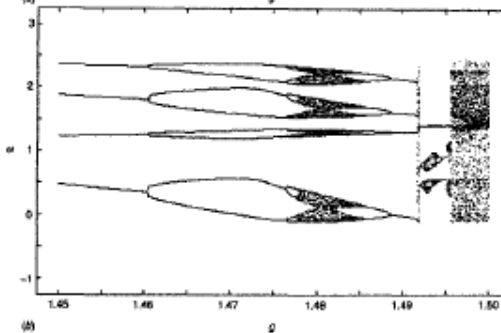

ja sitten niitä tulee lisää

$\omega(\varphi = \text{vakio})$ g :n funktiona.
Ns. Feigenbaumin kuvio

Bifurkaatiot
Kaoottiset alueet
Itsesimilaarisuus

Logistinen yhtälö

Tarkastellaan DY-ryhmän asemesta logistista yhtälöä

$$x_{n+1} = ax_n(1 - x_n)$$

a kontrolliparametri; $0 \leq x \leq 1$

x_n^2 -termi $\rightarrow$ epälineaarinen

$x_n \rightarrow x_\infty$, kun $n \rightarrow \infty$; kiintopiste (?)

Asetetaan $x_{n+1} = x_n = x_\infty \Rightarrow a(1 - x_\infty) = 1 \Rightarrow x_\infty = \frac{a-1}{a}$

Mahdollinen vain, jos $a \geq 1$. Tarkastellaan aluetta $1 \leq a \leq 4$

Onko $x = x_\infty$ stabiili?

Val. $x_n = x_\infty \pm \delta$, missä $0 < \delta \ll 1$

$$\Rightarrow x_{n+1} = (a-1 \pm a\delta)\left(1 - \frac{a-1}{a} \mp \delta\right) = x_\infty \pm (2-a)\delta + \mathcal{O}(\delta^2)$$

$$x_{n+1} = x_n \pm (2-a)\delta + \mathcal{O}(\delta^2)$$

Sis jotta $x_n \rightarrow x_\infty$, pitää olla $|2-a| < 1$ eli $1 < a < 3$.

$$a = 2 \quad x_\infty = 0.5$$

$$a = 3 \quad x_\infty = 0.666\dots$$

$$a = 3.2 \quad x_\infty = 0.513; x_\infty = 0.799$$

$$a = 3.5 \quad 4 \text{ kiintopistettä}$$

Bifurkaatiot:

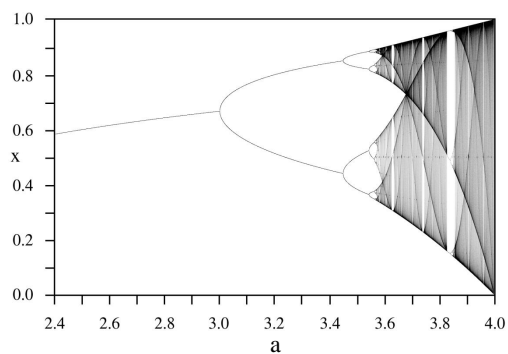
$$a_2 = 3.45 \quad 2 \rightarrow 4$$

$$a_3 = 3.544 \quad 4 \rightarrow 8$$

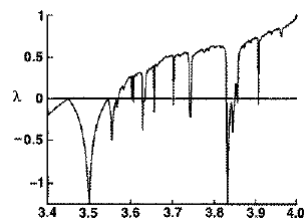
$$a_4 = 3.566 \quad 8 \rightarrow 16$$

$a_\infty = 3.5699456\dots \rightarrow$ liike kaotisoituu; Feigenbaumin piste

$$\delta = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n - a_{n-1}}{a_{n+1} - a_n} = 4.6692016\dots \quad \text{Feigenbaumin luku}$$

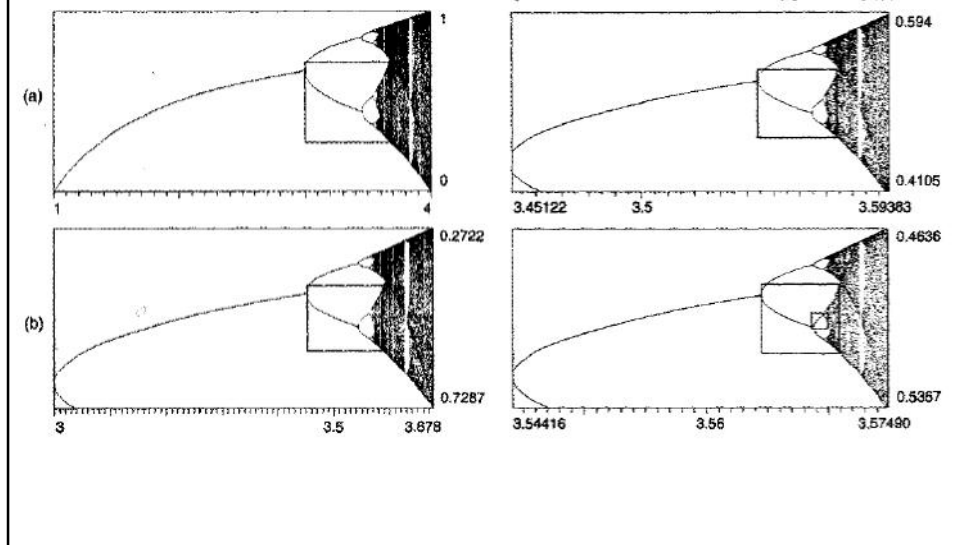

Kuva logistisen yhtälön kuvaaman liikkeen bifurkoitumisesta

Ljapunovin eksponentti

Itsesimilaarisuus logistisessa yhtälössä

Säännöllistä liikettä kaaoksen keskellä!

